

THEMA: TEAM TEACHING

‘MAG ALSJEBLIEFT DE DEUR DICHT? KUNNEN WE EEN MUUR BOUWEN? MOGEN WE TERUG NAAR DE BUS-OPSTELLING? EN WIE HEEFT DIT EIGENLIJK BEDACHT?’

DOELEN

De student kan:

- door observaties in de lespraktijk(en) in eigen woorden verschillen benoemen tussen een aantal varianten van team teaching;
- observeren en benoemen welke kwaliteiten en vaardigheden noodzakelijk zijn voor een goede samenwerking tussen docenten;
- reflecteren op eigen kwaliteiten en vaardigheden;
- zelfstandig en op professionele wijze stappen volgen voor een goede voorbereiding van team teaching of co-teaching.

INHOUD

PLEION scholen kenmerken zich door een toekomstgerichte visie op leren. Kernwaarden, zoals talentontwikkeling, gepersonaliseerd leren en eigenaarschap/autonomie van leerlingen staan daarbij centraal. Op de meeste scholen is de vorm van onderwijzen die daarbij passend gevonden wordt, het concept van leren in leerpleinen/leerdomein/leerlabs. Docenten werken daarbij samen.

“We spreken van team teaching wanneer meerdere leerkrachten op een gestructureerde manier in een gelijkwaardige relatie een gedeelde verantwoordelijkheid dragen voor het onderwijzen van een groep leerlingen in eenzelfde of twee aanpalende ruimtes om hen de onderwijsdoelstellingen te laten bereiken”
Haack & Van den Brande (2012)¹

Je gaat onderzoeken wat team teaching in de praktijk betekent. Wat betekent dit voor het leren

van leerlingen? Hoe wordt het leren georganiseerd? Maar ook, wat betekent het voor docenten? Welke kwaliteiten en vaardigheden moeten zij hebben?

WERKVORMEN EN LEERACTIVITEITEN

1. Observeer minimaal twee lessen en beschrijf welke varianten van team teaching je hebt herkend en beschrijf hoe daar vorm aan is gegeven.
2. <https://ppw.kuleuven.be/slo-gedragswetenschappen/team-teaching/modellen-voor-team-teaching>
3. Welke kwaliteiten en vaardigheden heb je bij de docenten gezien? Interview minimaal twee docenten. Welke kwaliteiten en vaardigheden noemen zij? Vul het docentprofiel dat je in week 1 hebt gemaakt aan.
4. Interview minimaal twee leerlingen. Wat vinden zij goed of minder goed aan het feit dat docenten samen lesgeven? Wat is belangrijk om mee te nemen als je zélf aan de slag gaat?
5. Welke kwaliteiten neem je zelf mee en wat zijn je valkuilen? Bekijk de lijst met kwaliteiten.
6. Zelf aan de slag: bereid je eerste team teaching-les voor volgens het stappenplan: http://www.steunpuntgok.be/downloads/goktip_co_teaching_praktisch.pdf
7. Geef je ontworpen les samen met een medestudent.
8. Evalueer de les in een volgende interview.

LEEROPBRENGSTEN

Studenten hebben een goed beeld van de visie op en invulling van het concept ‘team teaching’ van

1. Bron: https://co-teachingvoorinclusie.weebly.com/uploads/6/7/0/5/67057171/samen_voor_de_klas_sv_augustus_september_2012.pdf

hun stageschool. Ze begrijpen welke kwaliteiten en vaardigheden belangrijk zijn en horen en zien hoe deze in de praktijk worden uitgevoerd. Studenten krijgen zodoende een beeld van de didactische en pedagogische vaardigheden die van hen worden verwacht. Ze denken na over de vraag wat zij nog zouden moeten leren en op welke wijze zij de samenwerking met collega's goed kunnen voorbereiden.

THEORETISCHE VERANTWOORDING (VOOR DE S.O./I.O.)

Team teaching gaat niet zomaar vanzelf. Er worden in de literatuur verschillende voorwaarden onderscheiden: (1) persoonlijke en relationele randvoorwaarden, (2) randvoorwaarden in de professionele samenwerking, en (3) beleidsmatige en organisatorische randvoorwaarden.

Persoonlijke en relationele randvoorwaarden

Persoonlijke en relationele randvoorwaarden slaan op het belang van een goede match tussen leraren die samen lesgeven. Een relatie van openheid, vertrouwen, respect en gelijkwaardigheid vormt daarbij een essentiële basis. Daarnaast beschikken de team teaching-leraren individueel over een aantal specifieke vaardigheden en kenmerken: bijvoorbeeld een positieve houding ten aanzien van samenwerken, communicatie- en samenwerkingsvaardigheden, sensitieve omgang bij meningsverschillen, etc.

Randvoorwaarden in de professionele samenwerking

Bij randvoorwaarden in de professionele samenwerking is er veel aandacht in de literatuur voor effectieve en continue communicatie- en reflectieprocessen tussen team teachers, zowel over visie, over wie welke rol of verantwoordelijkheid neemt, als over de lespraktijk zelf. Het is ook van belang dat leraren in team teaching de verantwoordelijkheden effectief met elkaar delen.

RESULTATEN TEAM TEACHING

Leerlingen

Op niveau van leerlingen wijzen onderzoeksresultaten erop dat team teaching

- zorgt voor rijkere, kwaliteitsvolle leerervaringen;
- kansen biedt voor leerlingen om gemakkelijker aansluiting te vinden bij minstens één leraar door de aanwezigheid van verschillende persoonlijkheden en leerkrachtstijlen;
- ervoor zorgt dat leerlingen meer en sneller leren;
- de leerresultaten van leerlingen ten goede komt (meestal is dit onderzocht voor lezen en rekenen, maar ook voor motoriek);
- zorgt voor een verhoogde betrokkenheid en

motivatie bij leerlingen en beter gedrag tijdens de lessen;

- transfer, generalisatie en overgangen ondersteunt;
- meer kansen biedt tot interactie met en individuele begeleiding door een leerkracht;
- voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in betere ondersteuning resulteert;
- inclusie bevordert.

Naast al deze positieve implicaties kan team teaching bijvoorbeeld ook wel voor verwarring zorgen bij leerlingen over tot welke leerkracht zij zich moeten richten.

Leraren

Voor leraren heeft team teaching ook heel wat positief gepercipieerde implicaties, zoals:

- het ondersteunen van hun professionele groei, zowel op vlak van vaardigheden, kennis en inzicht, als opvattingen, gedrag en self-efficacy;
- een kwaliteitsverbetering van de lessen, vooral op vlak van variatie, rijkdom en innovatieve instructiestrategieën en afstemming op de leerlingen;
- het gevoel van ondersteuning, emotioneel én professioneel, dat zij krijgen door hun team teaching-partner;
- een toename in reflectieve dialoog;
- het ondersteunen van groei in de samenwerkingsrelatie tot een gedeeld 'wij-gevoel'.

http://steunpuntsono.be/wp-content/uploads/2017/10/SONO_2017.OL2_.2_2_vrijgegeven.pdf

Informatie over kernkwaliteiten:

<http://www.carrieretijger.nl/functioneren/ontwikkelen/persoonlijkheidsmodellen/kernkwaliteiten>